

**MENTITEPPA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

A.M.A.E. 52140/84/B/02/05

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΣ 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

**Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	10
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	13
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	14
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.....	15
Κατάσταση Ταμιακών Ροών.....	16
1. Γενικές πληροφορίες.....	17
2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί η Εταιρεία.....	17
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων.....	17
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	18
2.3 Μετατροπή ξένων νομισμάτων.....	24
2.4 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.....	24
2.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	24
2.6 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού.....	24
2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα.....	25
2.8 Ενοποίηση.....	26
2.9 Αποθέματα.....	27
2.10 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	27
2.11 Μετοχικό κεφάλαιο.....	27
2.12 Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις.....	27
2.13 Κρατικές επιχορηγήσεις.....	28
2.14 Φόρος εισοδήματος (τρέχων και αναβαλλόμενος).....	28
2.15 Παροχές σε εργαζόμενους.....	28
2.16 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων.....	29
2.17 Κέρδη ανά μετοχή.....	29
2.18 Διανομή μερισμάτων.....	29
2.19 Μισθώσεις.....	29
2.20 Συγκριτικά στοιχεία.....	30
2.21 Χρηματοοικονομικός κίνδυνος.....	30
2.22 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως.....	30
3. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις.....	31
3.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	31
3.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	32
3.3 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις.....	32
3.4 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις.....	33
3.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	33
3.6 Αποθέματα.....	33
3.7 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	34
3.8 Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.....	34
3.9 Λοιπές απαιτήσεις.....	35
3.10 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	35
3.11 Μετοχικό κεφάλαιο - Υπέρ το άρτιο.....	35
3.12 Λοιπά αποθεματικά.....	35
3.12.1 Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (leasing).....	36
3.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	36
3.14 Επιχορηγήσεις.....	37
3.15 Προβλέψεις.....	38

3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	38
3.17 Δανεισμός	38
3.18 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	39
3.19 Πωλήσεις	39
3.20 Έξοδα ανά κατηγορία	39
3.21 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	40
3.22 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	40
3.23 Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	40
3.24 Φόρος Εισοδήματος	40
3.25 Κέρδη ανά μετοχή	41
4. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	41
5. Πληροφόρηση κατά τομέα	41
6. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	42
7. Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες	43
8. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.	43

**Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου
της MENTITERRA ΑΒΕΣΣΕ**

επί του Ισολογισμού και των Οικονομικών Καταστάσεων χρήσεως 2018

περίοδος 01.01.2018 - 31.12.2018

προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με το Νόμο και το καταστατικό της εταιρείας, σας παρουσιάζουμε τη δραστηριότητα της κατά την περίοδο 01/01/2018 – 31/12/2018 καθώς και τις προοπτικές για την επόμενη χρήση 01/01/2019 – 31/12/2019. Οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018 παρουσιάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α), όπως αυτά ισχύουν για τις εισηγμένες εταιρείες στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

A. Επιχειρηματικό μοντέλο

Η MEDITERRA είναι θυγατρική εταιρεία της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου (EMX) και από την ίδρυση της το 2002 αποτελεί το σημαντικότερο μηχανισμό προβολής και marketing της Χιώτικης Μαστίχας. Στα πλαίσια του ρόλου της η εταιρεία αναπτύσσει συνδυασμένες δραστηριότητες λιανικής (καταστήματα mastihashop) και χονδρικής πώλησης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και παραγωγικές δραστηριότητες στην έδρα της στη Χίο. Με σκοπό την επίτευξη των ιδρυτικών της σκοπών η εταιρεία έχει αποφασίσει τη συμμετοχή της, μαζί με τη μητρική EMX, στη ίδρυση άλλων νομικών προσώπων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η εταιρεία διατηρεί συμμετοχές στις εταιρείες:

- MASTIHA DAMLA SAKIZ (εταιρεία διανομής προϊόντων μαστίχας στην Τουρκία, 25%)
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣΤΙΧΑΣ ΑΕ (Ερευνητικό Κέντρο στη Χίο, 36%)
- ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΠΕ (εταιρεία μάρκετινγκ και επικοινωνίας, 65%).

Οι δραστηριότητες ανά νομικό πρόσωπο περιγράφονται συνοπτικά στο παρακάτω διάγραμμα:

Στρατηγικές προτεραιότητες

Στις στρατηγικές προτεραιότητες της εταιρείας περιλαμβάνονται:

- Η εντατική εκμετάλλευση της φαρμακευτικής διάστασης της μαστίχας
- Η ενίσχυση και οργάνωση της επιστημονικής έρευνας
- Ο σχεδιασμός νέων προϊόντων
- Η εισαγωγή καινοτομιών στις μεταποιητικές δραστηριότητες
- Η υποστήριξη της αγροτικής παραγωγής
- Η θωράκιση της αξίας και της ποιότητας της μαστίχας

Προσδοκίες ανάπτυξης

Οι προσδοκίες ανάπτυξης της εταιρείας για την επόμενη δεκαετία βασίζονται:

- Στην αύξηση των πωλήσεων στη παγκόσμια βιομηχανία
- Στην αύξηση των πωλήσεων στο **οργανωμένο λιανεμπόριο**
- Στην αύξηση πωλήσεων μαστίχας για **φαρμακευτική χρήση**
- Στην αύξηση των **επώνυμων πωλήσεων** τελικών προϊόντων

B. Αρχές διοίκησης και εσωτερικά συστήματα διαχείρισης

- Η εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από εννέα (9) μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων με μυστική ψηφοφορία και κατ' απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται σε αυτήν. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται στην έδρα της εταιρείας κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρείας απαιτούν και ακόμη κάθε φορά που ο Πρόεδρος ή αυτός που τον αναπληρώνει ή ο Διευθύνων Σύμβουλος κρίνει αυτό σκόπιμο.

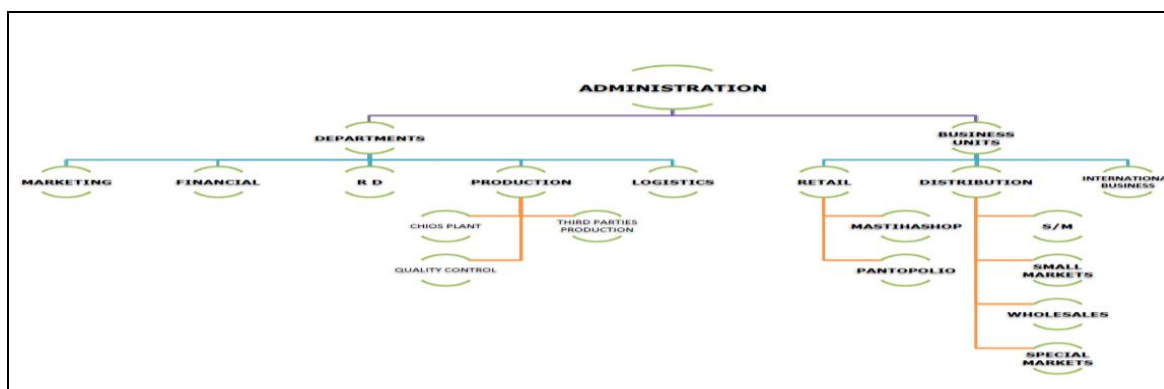
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας. Δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και όταν καταρτίζεται σύμφωνα με το καταστατικό εκπροσωπεί την ολότητα των μετόχων. Οι νόμιμες αποφάσεις της, υποχρεώνουν όλους τους μετόχους, ακόμη και τους απόντες ή διαφωνούντες. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται πάντοτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικώς στην έδρα της εταιρείας τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση.

- Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει τη μέθοδο με την οποία είναι οργανωμένες και λειτουργούν συγκεκριμένες δραστηριότητες της εταιρείας με σκοπό να αναλύσει και να επιβεβαιώσει τις υφιστάμενες διαδικασίες ως προς την εφαρμογή, την ορθότητα, την αντιπροσωπευτικότητα και τη σκοπιμότητά τους προς όφελος της εταιρείας.

- Η λειτουργία της εταιρείας αναπτύσσεται σε τρία Business Units και πέντε Τμήματα Υποστήριξης. Τα Γραφεία Λειτουργίας (ΓΛ) αποτελούν τις μικρότερες εταιρικές λειτουργικές μονάδες στις οποίες διακρίνονται τα Business Units και τα Τμήματα Υποστήριξης.

- Για την αποτελεσματική, δημιουργική και ασφαλή λειτουργία της εταιρείας έχουν συγκροτηθεί οι ομάδες εργασίας ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ και ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ με εκπροσώπους από όλες τις Διευθύνσεις, ως συμβουλευτικά προς το Διευθύνοντα Σύμβουλο, όργανα.

- Η εταιρική δομή αναπτύσσεται σύμφωνα με το παρακάτω οργανόγραμμα:

Διαχείριση Ποιότητας

Η εταιρεία εφαρμόζει σύστημα διαχείρισης ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 9001:2015 και σύστημα HACCP σύμφωνα με το πρότυπο Codex Alimentarius Annex to CAC/RCP 1-1969, REV.4, με βάση τα οποία διαχειρίζεται /διασφαλίζει :

- Την πολιτική ποιότητας της εταιρείας.
- Τις ευθύνες και αρμοδιότητες του προσωπικού.
- Την εκπαίδευση του προσωπικού.
- Την παραγωγή και διάθεση των προϊόντων της.
- Την παρακολούθηση, μέτρηση, ανάλυση και αξιολόγηση.
- Την ταυτοποίηση και ιχνηλασιμότητα.
- Την ικανοποίηση των πελατών της και των ενδιαφερόμενων μερών.
- Την εφαρμογή /συμμόρφωση των εθνικών και κοινοτικών νομοθετικών απαιτήσεων

Γ. Κίνδυνοι

Η εταιρεία δεν εμφανίζει εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές. Οι κανόνες συνεργασίας με τους προμηθευτές εξασφαλίζουν στην εταιρεία ανταγωνιστικές τιμές, εναλλακτικές επιλογές, ευελιξία και ποιότητα αγαθών. Η εταιρεία συνηθίζει, ιδιαίτερα με τους σημαντικούς προμηθευτές, να επικυρώνει γραπτώς τις συμφωνίες συνεργασίας.

Οι προοπτικές της μαστίχας Χίου είναι ευοίωνες παρά την οικονομική κρίση στη χώρα. Με υποθήκη τα ευρήματα της επιστημονικής έρευνας της προηγούμενης δεκαετίας, η εταιρεία συνεχίζει να επενδύει στην έρευνα και ανάπτυξη νέων προϊόντων και στη διανομή παρά-φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα αλλά κυρίως στο εξωτερικό. Η εταιρεία ευελπιστεί ότι, παρά τις δυσκολίες της εσωτερικής αγοράς και την αστάθεια στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου (που συμπίπτει με τις ιστορικές αγορές της μαστίχας), θα ξεπεράσει με επιτυχία αυτή τη δύσκολη περίοδο.

2. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ & ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η φιλοσοφία της εταιρείας στηρίζεται στην αρχή της μη διάκρισης, της πολιτικής ίσων ευκαιριών και του δικαιώματος πρόσβασης όλων στην εργασία, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι νέοι, η συμμετοχή των γυναικών (το 58% του προσωπικού, 3/5 Διευθυντές, 8/10 προϊσταμένους είναι γυναίκες), στα εταιρικά ζητήματα και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης συνιστούν ύψιστες εταιρικές προτεραιότητες. Τα δικαιώματα των εργαζομένων γίνονται απολύτως σεβαστά και υπάρχει κλίμα εργασιακής ειρήνης. Οι συνδικαλιστικές ελευθερίες δεν περιορίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο. Τα σημαντικότερα θέματα που η εταιρεία έχει θέσει σε προτεραιότητα και παρακολουθεί τις επιδόσεις τους είναι τα παρακάτω:

- Υγεία και ασφάλεια
- Ενημέρωση και εκπαίδευση
- Συνθήκες εργασίας
- Ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα

Η εταιρεία παρακολουθεί συστηματικά και προβαίνει σε ανασκοπήσεις και διορθωτικές ενέργειες για τα παραπάνω θέματα, έτσι ώστε να μειώνει τυχόν αρνητικές επιδράσεις στο προσωπικό της.
Η εταιρεία απασχολεί τεχνικό ασφαλείας.

Οι ανθρώπινοι πόροι

Η εταιρεία, αξιολογώντας τον ανθρώπινο παράγοντα ως το σημαντικότερο για την υγιά και δημιουργική ανάπτυξη της μεριμνά για την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού της. Η εταιρεία έχει θεσπίσει από το 2016, πρόγραμμα χρηματοδότησης απόκτησης μεταπτυχιακών τίτλων με στόχο οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου στην εταιρεία από το 24% να φθάσουν στο 50% του προσωπικού. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου το 2019 έχει ονομαστεί έτος εκπαίδευσης οπότε καταρτίστηκε και υλοποιείται ένα πολύ-επίπεδο πρόγραμμα εκπαίδευσης που περιλαμβάνει μεταπτυχιακά, εξατομικευμένες εκπαιδεύσεις και σεμινάρια πολλών στοχεύσεων για όλους.

Το προσωπικό αξιολογείται συνεχώς από τους αρμόδιους διευθυντές και οι σχετικές αναφορές εκτιμώνται από τη Διοίκηση για τις ενδεχόμενες προαγωγές, αυξήσεις μισθών, μετακινήσεις υπαλλήλων. Το σύνολο του προσωπικού της εταιρείας είναι ενταγμένο σε πρόγραμμα ιδιωτικής ασφάλισης επικουρικά της Δημόσιας.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Η εταιρεία δεν επιβαρύνει το περιβάλλον με τη δραστηριότητά της και τηρεί τη νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης που προκύπτει από τη δραστηριότητά της.
- Για την πρόληψη οποιασδήποτε επιβάρυνσης στο περιβάλλον αξιολογεί όλους τους αναγνωρισμένους κινδύνους και θεσπίζει τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα.
- Η επιχείρηση για την ανακύκλωση των συσκευασιών της, έχει υπογράψει σχετική σύμβαση με την εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ-ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΕ.
- Η εταιρεία έχει κατασκευάσει στεγασμένο σταθμό αναμονής των κάδων απορριμμάτων για την παραλαβή τους από τα οχήματα του Δήμου της περιοχής.
- Η εταιρεία είναι μόνιμος Χορηγός της μεγαλύτερης εθελοντικής περιβαλλοντικής Ομάδας Πυροπροστασίας ΙΩΝΙΑ στη Νότια Χίο.
- Η εταιρεία εντός του 2018 προέβη στην αγορά κάδων ανακύκλωσης για χάρτινες και πλαστικές συσκευασίες, τους οποίους τοποθέτησε στο προαύλιο χώρο των παραγωγικών εγκαταστάσεων της.
- Με σκοπό την ενίσχυση της πυρασφάλειας και πυροπροστασίας της περιμέτρου του εργοστασίου στη Χίο έγινε συμπληρωματική ανεξάρτητη εγκατάσταση δικτύου σωληνώσεων και δεξαμενής νερού στον προαύλιο χώρο. Στο σχεδιασμό λήφθηκε μέριμνα ώστε η εγκατάσταση να μπορεί να λειτουργήσει και ως σταθμός ανεφοδιασμού οχημάτων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Παράλληλα με εταιρικές δαπάνες καθαρίστηκαν τα όμορα του εργοστασίου οικόπεδα και αγροτεμάχια.

4. ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το όραμα της εταιρείας είναι, με βάση τις ηθικές αρχές και τις ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη των κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται, δημιουργώντας και αποδίδοντας αξία στα ενδιαφερόμενα μέρη, ενώ παράλληλα να υποστηρίζει τους συνανθρώπους της που έχουν ανάγκη.

Δεδομένου της σχέσης της εταιρείας με τον Συνεταιρισμό της Μαστίχας, βρίσκεται συνεχώς κοντά στην κοινωνία, υποστηρίζοντας πρωτοβουλίες και δράσεις. Έχει αναπτύξει ένα πολυεπίπεδο σχέδιο δραστηριοποίησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, την ανταπόκριση στα αιτήματα και τις ανάγκες του πληθυσμού, τη συνεργασία με φορείς και οργανώσεις αναγνωρισμένους για το έργο και την προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο, με τη συμμετοχή των εργαζομένων της και την ενίσχυση του εθελοντισμού.

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης η εταιρεία συμμετέχει ενεργά δίνοντας χορηγίες σε σχολεία, πανεπιστήμια, συλλόγους, αθλητικά σωματεία, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και επιστημονικές δράσεις. Η δράση της εταιρείας έχει σημαντική αναπτυξιακή διάσταση για το νησί της Χίου αφού μέσα

από τις δραστηριότητες της ενισχύει πάνω από 35 τοπικές επιχειρήσεις προωθώντας και προβάλλοντας πάνω από 150 διαφορετικά προϊόντα μέσω του δικτύου καταστημάτων mastihashop στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Από τις αρχές του 2019 η εταιρεία αποφάσισε ότι όλες οι ενέργειες που αφορούν στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, θα συνδέονται με τους διεθνείς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και στο τέλος του έτους θα συντάσσεται σχετική αναφορά.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

A. Ανασκόπηση των σημαντικότερων γεγονότων του 2018

- Η οριακή αύξηση των καθαρών εταιρικών κερδών προ φόρων παρά τη σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών της άνω του 1.000.000€ καταγράφεται ως το σημαντικότερο γεγονός της χρήσης του 2018. Η αναμενόμενη μείωση των εξαγωγών μαστίχας της εταιρείας ως αποτέλεσμα της αλλαγής της αποστολής της εταιρείας στη Μέση Ανατολή αντισταθμίστηκε από τα αυξημένα έσοδα όλων των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα.

- Άξιος ιδιαίτερης μνείας είναι οι σημαντικές αυξήσεις (διψήφια μεταβολή) του travel trade (+30%), των πωλήσεων λικέρ μαστίχας (+22%) και της κάψουλας μαστίχας (+40%).

- Οι πωλήσεις τσίκλας (30%) και οι πωλήσεις των καταστημάτων mastihashop (30%) εισέφεραν το 60% στο συνολικό κύκλο εργασιών της εταιρείας. Οι λιανικές πωλήσεις, παρά τις δυσκολίες της Ελληνικής αγοράς, έκλεισαν με αύξηση 4% ενώ τα μερίδια της τσίκλας ΕΛΜΑ, διατηρήθηκαν στο 7,6% της κατηγορίας τσίκλας.

- Καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης η εταιρεία πραγματοποίησε δεκάδες προωθητικές ενέργειες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ συμμετείχε σε διεθνείς εκθέσεις στην Ιταλία, την Ελβετία, τη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία. Ως πολύ σημαντική αξιολογείται η καμπάνια επικοινωνίας με τίτλο «ΕΛΜΑ Η Τσίκλα των Πρωταθλητών» σε συνεργασία με αναγνωρισμένους σε παγκόσμιο και πανελλαδικό επίπεδο, αθλητές.

- Στο πλούσιο ιστορικό της εταιρείας, προστέθηκε άλλη μια διάκριση αφού έλαβε το Bronze Award στα E-volution Awards για το site www.mastihashop.com.

- Σημαντικό ρόλο στις εταιρικές επιδόσεις του 2018 αποτέλεσαν τα 27 νέα προϊόντα που η εταιρεία κυκλοφόρησε, τηρώντας την πάγια πολιτική της για συνεχή ανανέωση του προϊόντικού της χαρτοφυλακίου.

B. Εταιρικά Αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά τη χρήση του 2018 διαμορφώθηκε στα € 9.148.410 έναντι € 10.229.545 της χρήσης 2017 σημειώνοντας μείωση κατά 11%. Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων της χρήσης 2018 διαμορφώθηκαν σε € 492.074 έναντι € 502.195 της χρήσης 2017. Τα κέρδη προ φόρων της χρήσης 2018 ανήλθαν σε € 285.363 έναντι € 283.863 της χρήσης 2017. Τα κέρδη μετά από φόρους της χρήσης 2018 ανήλθαν σε € 205.356 έναντι € 201.543 της χρήσης 2017.

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν από την εταιρεία για την κατάρτιση του Ισολογισμού και του Λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσεως περιγράφονται αναλυτικά στις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018.

Γ. Προοπτικές

Η εταιρεία θα συνεχίσει και το 2019 την ανάπτυξη όλων των υφιστάμενων δραστηριοτήτων της που στοχεύουν στη περαιτέρω βελτίωση των εταιρικών μεγεθών και αποτελεσμάτων προς όφελος των μετόχων της και των μαστιχοπαραγωγών της Χίου. Οι προσδοκίες ανάπτυξης για την επόμενη τριετία αρχής γενομένης από το 2019 βασίζονται:

1. Στην επέκταση της μάρκας ΕΛΜΑ από τη κατηγορία τσίκλα στη κατηγορία σνακ.
2. Στην εγκατάσταση δικτύων διανομής μαστίχας στο οργανωμένο λιανεμπόριο της MENA (Μέση Ανατολή – Βόρεια Αφρική).

3. Στην ανάπτυξη της παγκόσμιας διανομής των παρά-φαρμακευτικών προϊόντων Art of Nature. Για την επίτευξη των στόχων της επόμενης τριετίας η εταιρεία έχει δεσμεύσει σημαντικούς πόρους για επενδύσεις που αφορούν σε όλες τις εταιρικές δραστηριότητες. Ειδικότερα εντός του 2019 θα αρχίσουν και μέχρι τέλος του 2020 θα υλοποιηθούν οι επενδύσεις που αφορούν στο ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣΤΙΧΑΣ, την εγκατάσταση μονάδας ΛΥΟΦΙΛΙΩΣΗΣ, την ενεργοποίηση της ΜΑΣΤΙΗΑ DAMLA SAKIZ, την ανακαίνιση του καταστήματος του ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, της επέκτασης των γραφείων του Νέου Κόσμου, της εγκατάστασης της νέας ηλεκτρονικής πλατφόρμας GALAXY καθώς και την συνολική αναβάθμιση της ηλεκτρονικής / ψηφιακής ταυτότητας της εταιρείας

Δ. Επιπλέον πληροφόρηση

- Η εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.
- Η εταιρεία διατηρεί τα παρακάτω υποκαταστήματα:
 - mastihashop_Χίος (Λ.Αιγαίου 36)
 - mastihacafe_Χίος (Λ.Αιγαίου 36)
 - mastihacafe_Χίος (Πυργί εντός του Μουσείου Μαστίχας)
 - mastihashop_Αθήνα (Πανεπιστημίου 6 & Κριεζώτου Σύνταγμα)
 - mastihashop_Αεροδρόμιο (Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών)
 - Παντοπωλείο_Αεροδρόμιο (Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών)
 - mastihashop_Μαρούσι (εντός μαιευτηρίου ΜΗΤΕΡΑ)
 - mastihashop_Θεσσαλονίκη (Βογατσικού 12)
 - Γραφεία Αθήνας (Ευρυδάμαντος 11 Ν.Κόσμος)

Ακριβές αντίγραφο
από το βιβλίο πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου

Χίος, 23 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Κωνσταντίνος Αγκάς

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι η ανωτέρω έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που αποτελείται από 6 σελίδες είναι αυτή που αναφέρεται στην Έκθεση Ελέγχου που χορήγησα με ημερομηνία 30 Απριλίου 2019.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΓΙΩΓΟΣ

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 27901

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.
Μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

**Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
«MENTITEPPA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ»,
[ή άλλο κατάλληλο αποδέκτη]**

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «MENTITEPPA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «MENTITEPPA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ’ αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «MENTITEPPA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΓΙΩΓΟΣ

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 27901

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.
Μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>Σημεί- ωση</u>	<u>1/1/2018 έως 31/12/2018</u>	<u>1/1/2017 έως 31/12/2017</u>
Πωλήσεις	3.19	9.148.410	10.229.545
Κόστος πωλήσεων	3.20	(6.644.497)	(7.595.056)
Μικτό Κέρδος		2.503.913	2.633.431
Έξοδα διάθεσης	3.20	(1.915.606)	(2.037.225)
Έξοδα διοίκησης	3.20	(354.026)	(322.936)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	3.22	91.502	37.636
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		325.783	311.964
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	3.23	(40.419)	(28.101)
Κέρδη/ (ζημίες) από συγγενείς επιχειρήσεις		-	-
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων		285.363	283.863
Φόρος εισοδήματος	3.24	(80.007)	(82.320)
Καθαρά κέρδη (ζημίες) χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Α)		205.356	201.543
Λοιπά συνολικά έσοδα / (ζημίες) μετά από φόρους (Β)		-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα κέρδη/(ζημίες) χρήσεως μετά από φόρους (Α)+(Β)		205.356	201.543
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους για τη χρήση (εκφρασμένα σε € ανά μετοχή)		-	-
Βασικά και μειωμένα	3.25	0,0281	0,0276

Οι σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	<u>Σημείωση</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη Κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού			
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	3.1	1.643.420	1.626.208
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	3.2	1.086.800	943.680
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	3.3	77.639	13.259
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	3.5	75.785	75.011
		2.883.644	2.658.158
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία			
Αποθέματα	3.6	1.937.117	1.882.714
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	3.7	3.275.024	3.323.085
Λοιπές απαιτήσεις	3.9	833.792	708.041
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.10	1.010.386	1.177.700
		7.056.318	7.091.540
Σύνολο Ενεργητικού		9.939.962	9.749.698
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους			
Μετοχικό Κεφάλαιο	3.11	3.650.000	3.650.000
Υπέρ το άρτιο	3.11	1.423.654	1.423.654
Λοιπά Αποθεματικά	3.12	18.579	18.579
Κέρδη/(ζημιές) εις νέον		(532.207)	(755.043)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		4.560.026	4.337.190
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	3.4	207.120	262.128
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	3.13	46.466	41.529
Επιχορηγήσεις	3.14	466.967	505.713
Προβλέψεις	3.15	-	20.000
		720.553	829.370
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.16	4.208.145	4.177.947
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	3.17	229.596	229.654
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.18	221.641	175.537
		4.659.383	4.583.137
Σύνολο Υποχρεώσεων		5.379.936	5.412.508
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και υποχρεώσεων		9.939.962	9.749.698

Οι σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	3.650.000	1.423.654	18.579	(956.586)	4.135.647
Συνολικό καθαρό κέρδος / (ζημία) περιόδου	-	-	-	201.543	201.543
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	3.650.000	1.423.654	18.579	(755.043)	4.337.190
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	3.650.000	1.423.654	18.579	(755.043)	4.337.190
Μεταβολή λογιστικής πολιτικής (I.F.R.S. 9)	-	-	-	(22.906)	(22.906)
Τακτοποίηση αναβαλλόμενου φόρου λόγω αλλαγής του φορολογικού συντελεστή	-	-	-	40.387	40.387
Συνολικό καθαρό κέρδος / (ζημία) περιόδου	-	-	-	205.356	205.356
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	3.650.000	1.423.654	18.579	(532.207)	4.560.026

Οι σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών

	<u>1/1/2018 έως</u> <u>31/12/2018</u>	<u>1/1/2017 έως</u> <u>31/12/2017</u>
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>		
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων	285.363	283.863
<u>Πλέον / μείον</u> προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	166.291	190.231
Επιχορηγήσεις	(39.804)	(36.655)
Προβλέψεις	51.689	5.187
Πιστωτικοί τόκοι	(745)	(806)
Λοιπά μη ταμιακά κονδύλια	(266)	964
Κέρδη από την πώληση Χρεογράφων	-	(13.189)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	41.165	42.096
<u>Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</u>		
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(54.402)	(204.805)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(77.690)	91.125
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	76.302	255.068
<u>(Μείον):</u>		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(41.165)	(42.096)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	406.737	570.983
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(72.000)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(501.779)	(259.439)
Τόκοι εισπραχθέντες	745	806
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(573.034)	(258.633)
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	(1.017)	3.988
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(1.017)	3.988
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	(167.314)	316.337
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	1.177.700	861.363
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	1.010.386	1.177.700

Οι σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

1. Γενικές πληροφορίες

Η εταιρεία ιδρύθηκε στη χρήση 2002, και οι κυριότερες δραστηριότητές της είναι:

- α) Το εμπόριο μαστίχας και προϊόντων μαστίχας που παράγονται και τυποποιούνται σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη, από διαφορετικούς παραγωγούς και για κάθε χρήση.
- β) Η συσκευασία προϊόντων μαστίχας.
- γ) Η παραγωγή, συσκευασία και εμπορία παραδοσιακών προϊόντων.
- δ) Η διοργάνωση δράσεων προβολής και προώθησης της μαστίχας και των προϊόντων της.
- ε) Η παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας – ηλεκτρικού ρεύματος ή άλλων μορφών ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα και γενικά από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Α.Π.Ε.).

Η εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, στην Καλλιμασιά του Δήμου Χίου του Νομού Χίου και από 28/2/2008 εισηχθη στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας είναι www.mastihashop.com.

Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε εδώ ότι: Επειδή η εταιρεία εμφανίζει συμμετοχές μόνο σε συγγενείς εταιρείες και σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. οι Οικονομικές της Καταστάσεις είναι αυτές στις οποίες οι συγγενείς εταιρείες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, ως εκ τούτου η εταιρεία δεν συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί για δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας στις 26 Απριλίου 2019.

2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί η Εταιρεία

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις της «MENTITERRA ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που καλύπτουν τη χρήση από 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της εταιρείας (going concern), την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων, την ομοιομορφία παρουσίασης, τη σημαντικότητα των στοιχείων και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν εφαρμογή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι λογιστικές αρχές που αναφέρονται κατωτέρω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στην οικονομική πληροφόρηση και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει πλήρως όλα τα ΔΠΧΑ και τις διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για την σύνταξη οικονομικών καταστάσεων που καλύπτουν περιόδους που ξεκινούν την 1^η Ιανουαρίου 2018. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω:

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα.

Στην χρήση 2018 η εταιρεία υιοθέτησε τα πρότυπα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2018, δεν έχουν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας. Η εταιρεία δεν υιοθέτησε πρότερα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2018.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών μέσων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016. Η επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στην παρούσα χρήση παρουσιάζεται στο κεφάλαιο των αλλαγών λογιστικής πολιτικής.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31. Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15 με σκοπό να παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.

Η επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στην παρούσα χρήση παρουσιάζεται στο κεφάλαιο των αλλαγών λογιστικής πολιτικής.

ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2016 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια (ή τις τυχόν αποκλίσεις) που

(Ποσά σε Ευρώ)

μπορεί να προκύψει (ουν) όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 3^η Νοεμβρίου 2017.

ΕΛΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 28^η Μαρτίου 2018.

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 14^η Μαρτίου 2018.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ’ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 26^η Φεβρουαρίου 2018.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 7^η Φεβρουαρίου 2018.

(Ποσά σε Ευρώ)

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΔΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο)

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΔΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΔΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΔΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31^η Οκτωβρίου 2017 και δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην εταιρεία αναφορικά με το χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων από την άποψη του μισθωτή, βάσει του ΔΔΠ 17.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

(Ποσά σε Ευρώ)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 22 Μαρτίου 2018. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΕΛΛΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών
- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητα αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμένει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών.

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την 7^η Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

(Ποσά σε Ευρώ)

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανάτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29^η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

- το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
- τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
- τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
- τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
- έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις

Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες.

(Ποσά σε Ευρώ)

Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

2.3 Μετατροπή ξένων νομισμάτων

Η Εταιρεία τηρεί λογιστικά βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την ημέρα της συναλλαγής. Κατά την ημέρα του Ισολογισμού, οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος που ισχύει την αντίστοιχη ημερομηνία. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνονται στις Καταστάσεις Αποτελεσμάτων.

2.4 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης που πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες προσθήκες και βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των σχετικών παγίων εφόσον προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή ή και την παραγωγική δυναμικότητα του παγίου ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας του. Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Με βάση τα έτη μίσθωσης
- Μηχανήματα & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	15 Έτη
- Μεταφορικά μέσα	15 Έτη
- Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	15 Έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ετήσιο ισολογισμό. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στ' αποτελέσματα. Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή οι ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικά προγράμματα

Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς λογισμικού, υλικά, υπηρεσίες καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη που προστίθεται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Το κόστος αγοράς και ανάπτυξης λογισμικού που αναγνωρίζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του (15 έτη).

Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης νέων προϊόντων

Τα έξοδα ερευνών και ανάπτυξης νέων προϊόντων αφορούν δαπάνες σχεδιασμού συνταγών, δοκιμών και δημιουργικών εργασιών για περιέκτες και υλικά συσκευασίας. Τα έξοδα ερευνών και ανάπτυξης νέων προϊόντων αποσβένονται, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο, εντός εικοσαετίας από τη δημιουργία τους.

2.6 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού

(Ποσά σε Ευρώ)

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και τα άλλα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για πιθανή ζημία απομείωσης, όποτε γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία εν χρήσει είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμιακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο. Αντιλογισμός ζημίας απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχει θέμα απαξίωσης του πάγιου εξοπλισμού της εταιρείας και ως εκ τούτου δεν έχει πραγματοποιήσει υπολογισμό των ανακτήσιμων ποσών των περιουσιακών της στοιχείων.

2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα

Οι επενδύσεις της εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά το χρόνο απόκτησης της επένδυσης και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

- δάνεια και απαιτήσεις,
- χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία, και
- επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη.

Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με σταθερές και προσδιοριστέες καταβολές και τα οποία δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά. Δημιουργούνται όταν η εταιρεία παρέχει χρήματα, προϊόντα ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους καθώς και κατά τη διενέργεια της απόσβεσης.

Για ορισμένες απαιτήσεις πραγματοποιείται έλεγχος για τυχόν απομείωση τους ανά μεμονωμένη απαίτηση (για παράδειγμα για κάθε πελάτη ξεχωριστά) στις περιπτώσεις όπου η είσπραξη της απαίτησης έχει χαρακτηριστεί εκπρόθεσμη κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων ή σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη για απομείωση τους. Οι λοιπές απαιτήσεις ομαδοποιούνται και ελέγχονται για τυχόν απομείωση τους στο σύνολο τους. Οι ομάδες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό τη γεωγραφική κατανομή, τον κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων και, εάν υπάρχουν, άλλα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που τους χαρακτηρίζουν.

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που λήγουν μετά την πάροδο 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Αυτά χαρακτηρίζονται σαν Μη Κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού. Στον ισολογισμό ταξινομούνται σαν «Πελάτες και Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις».

(Ποσά σε Ευρώ)

Στη χρήση 2018 για τον προσδιορισμό της απομείωσης των απαιτήσεων εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9.

Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία ή Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει τρεις υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία, αυτά που προσδιορίστηκαν σε αυτή την κατηγορία κατά την έναρξη και παράγωγα. Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό αν κατέχονται για εμπορία ή αν αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Η εταιρεία δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

Διαθέσιμα προς πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται σαν διαθέσιμα προς πώληση ή δεν πληρούν τα κριτήρια να ταξινομηθούν σε άλλες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων. Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή αποτιμώνται στην εύλογη αξία, εφόσον αυτή μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα, με τις μεταβολές στην αξία τους να αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, μετά από τον υπολογισμό κάθε επίδρασης από φόρους.

Κατά την πώληση ή την απομείωση των διαθέσιμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωρισθεί στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. .

Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις

Οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με καθορισμένες ή προσδιοριζόμενες πληρωμές και καθορισμένη λήξη. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία χαρακτηρίζονται σαν διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις εφόσον η Διοίκηση της εταιρείας έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Η εταιρεία δεν έχει στην κατοχή της διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις.

Εύλογες αξίες

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμιακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημία που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

2.8 Ενοποίηση

Συνδεμένες: Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες η εταιρεία μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από την εταιρεία συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρεία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

2.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα (εμπορεύματα, έτοιμα προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες, υλικά συσκευασίας και αναλώσιμα υλικά) αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων περιλαμβάνει, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία του γενικού κοινού κόστους παραγωγής. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

2.10 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις άμεσα ρευστοποιήσιμες επενδύσεις.

2.11 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Άμεσα κόστη για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται αφαιρετικά του υπέρ το άρτιο κεφαλαίου αφαιρουμένου του σχετικού φορολογικού οφέλους.

2.12 Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν τραπεζικά δάνεια και λογαριασμούς εμπορικών και άλλου είδους υποχρεώσεων.

(α) Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

(β) Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρείας (εκτός των δανείων) απεικονίζονται στον Ισολογισμό, στο κονδύλι “Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις” καθώς και στα κονδύλια “Προμηθευτές και Λοιπές υποχρεώσεις” και «Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις».

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία συμμετέχει σε μια συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν η εταιρεία απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει.

Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των “Χρηματοοικονομικών Εξόδων” στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις αποτιμώνται στην αρχική αξία μείον το ποσό του κεφαλαίου των χρηματοοικονομικών εξοφλήσεων.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.

Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι “Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις”, όταν εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τα κέρδη και οι ζημίες αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και μέσω της διενέργειας αποσβέσεων.

Όταν μια υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο δανειστή αλλά ουσιαστικά με διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μιας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μια ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή

(Ποσά σε Ευρώ)

αντιμετωπίζεται σαν εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.13 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν κόστη, αναβάλλονται και καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων μέσα σε μια περίοδο τέτοια ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση με τα κόστη που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.14 Φόρος εισοδήματος (τρέχων και αναβαλλόμενος)

Η επιβάρυνση της χρήσεως με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους (ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις), που σχετίζονται με τα απεικονιζόμενα στην τρέχουσα χρήση κέρδη (ή ζημίες), αλλά τα οποία θα καταλογισθούν σε μελλοντικές χρήσεις. Ο φόρος εισοδήματος καταχωρείται στα Αποτελέσματα, εκτός του φόρου εκείνου, που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση αυτή καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος είναι οι πληρωτέοι φόροι, επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσεως βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος, αφορούν περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού και αναγνώρισής τους για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει επαρκές φορολογικό εισόδημα για να καλύψει τις προσωρινές διαφορές. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται κατά την έκταση που δεν αναμένεται να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα, που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

2.15 Παροχές σε εργαζόμενους

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

(Ποσά σε Ευρώ)

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν ο όμιλος, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών από τον Όμιλο σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΛΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται.

2.16 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα **έσοδα** περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους.

Τα **έξοδα** αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου.

2.17 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών κάθε χρήσης.

2.18 Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους, απεικονίζονται ως υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2.19 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ενσώματων πάγιων όπου η εταιρεία έχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά τη σύναψη της μίσθωσης, με τη χαμηλότερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων και της παρούσης αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται στην υποχρέωση και στο χρηματοοικονομικό έξοδο, έτσι ώστε να

(Ποσά σε Ευρώ)

επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο πάνω στην ανεξόφλητη υποχρέωση. Η υποχρέωση για τα πληρωτέα μισθώματα καθαρή από το χρηματοοικονομικό κόστος, περιλαμβάνεται στα δάνεια. Οι τόκοι καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.20 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρέχουσας χρήσεως. Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.21 Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι περιορισμένος διότι ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων της εταιρείας βρίσκεται στην Ελλάδα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Η εταιρεία έχει σαφή πιστοδοτική πολιτική που εφαρμόζει με συνέπεια. Η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται και αξιολογείται διαρκώς, ώστε να τηρούνται τα όρια των χορηγούμενων πιστώσεων.

Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Η εταιρεία δε διαθέτει σημαντικά βραχυπρόθεσμα δάνεια, εκτιμά δε πως δεν μπορεί να υπάρξει πρόβλημα από τη διακύμανση των επιτοκίων γι' αυτό το διάστημα και ως εκ τούτου δεν έχει προχωρήσει σε συμβάσεις παραγών για εξασφάλιση απ' αυτόν τον κίνδυνο.

2.22 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων καθώς επίσης και τα ποσά εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου. Η χρήση της διαθέσιμης πληροφόρησης και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων. Τα μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, ενώ οι αποκλίσεις δύνανται να έχουν σημαντική επίπτωση επί των οικονομικών καταστάσεων. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης είναι υπό συνεχή επανεξέταση με βάση τα ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για τα μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

(Ποσά σε Ευρώ)

3. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

3.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	Κτίρια & τεχνικά έργα	Μηχανήματα- τεχν. εγκατ.& λοιπός μηγ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2017	1.436.258	572.176	133.069	826.191	146.699	3.114.393
Προσθήκες	28.410	45.499	18.176	18.370	1.420	111.875
Πωλήσεις/ διαγραφές/μεταφορές						-
31 Δεκεμβρίου 2017	1.464.667	617.675	151.245	844.561	148.119	3.226.268
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2017	(639.207)	(276.868)	(83.002)	(469.392)	-	(1.468.469)
Αποσβέσεις χρήσεως	(53.337)	(35.493)	(3.016)	(39.745)	-	(131.591)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017	(692.544)	(312.360)	(86.019)	(509.137)	-	(1.600.060)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	772.124	305.315	65.226	335.424	148.119	1.626.208
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2018	1.464.667	617.675	151.245	844.561	148.119	3.226.268
Προσθήκες	184.499	5.789	621	30.980	84.551	306.439
Πωλήσεις/ διαγραφές/μεταφορές	-	-	-	-	175.161	175.161
31 Δεκεμβρίου 2018	1.649.166	623.464	151.866	875.541	57.509	3.357.546
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2018	(692.544)	(312.360)	(86.019)	(509.137)	-	(1.600.060)
Αποσβέσεις χρήσεως	(34.888)	(34.312)	(4.018)	(40.848)	-	(114.066)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2018	(727.431)	(346.672)	(90.037)	(549.986)	-	(1.714.126)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	921.735	276.792	61.829	325.555	57.509	1.643.420

Μεταφορικά μέσα, που περιλαμβάνονται στα παραπάνω, βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

Ποσά σε Ευρώ

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	58.043	58.043
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(58.043)	(58.043)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	<u>0</u>	<u>0</u>

Δεν υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις και οποιαδήποτε άλλα βάρη επί των ενσώματων παγίων, καθότι η εταιρεία δεν διαθέτει ιδιόκτητα ακίνητα.

(Ποσά σε Ευρώ)

3.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν αγορασθέντα λογισμικά προγράμματα καθώς και έξοδα ερευνών και ανάπτυξης νέων προϊόντων.

	Λογισμικό	Εξοδα ερευνών και ανάπτυξης νέων προϊόντων	Σύνολο
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>			
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2017	201.006	1.113.368	1.314.374
Προσθήκες	13.228	134.336	147.564
31 Δεκεμβρίου 2017	214.234	1.247.704	1.461.939
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2017	(117.485)	(342.134)	(459.619)
Αποσβέσεις χρήσεως	(8.579)	(50.061)	(58.640)
31 Δεκεμβρίου 2017	(126.063)	(392.195)	(518.259)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	88.171	855.509	943.680
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2018	214.234	1.247.704	1.461.939
Προσθήκες	6.267	189.073	195.340
31 Δεκεμβρίου 2018	220.501	1.436.777	1.657.279
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2018	(126.063)	(392.195)	(518.259)
Αποσβέσεις χρήσεως	(9.429)	(42.791)	(52.220)
31 Δεκεμβρίου 2018	(135.493)	(434.986)	(570.479)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	85.009	1.001.791	1.086.800

3.3 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Η εταιρεία συμμετέχει α) στην εταιρεία «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΠΕ.» (σύσταση το 2006 με ποσοστό 40% και αγορά το 2016 ποσοστού 25% έναντι 250,00€), β) στην «ΜΑΣΤΙΗΑ DAMLA SAKIZ ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC. A.Ş.» (σύσταση το 2016 με ποσοστό 25%) και γ) στη νεοσύστατη Α.Ε. με την επωνυμία ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΑΣΤΙΧΑΣ με διακριτικό τίτλο «ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣΤΙΧΑΣ» με ποσοστό 36%. Οι ως άνω εταιρείες ενοποιούνται από την εταιρεία με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Επωνυμία	Κόστος	Αξία		31/12/2018	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό
		Ισολογισμού	Ζημία			
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΕΠΕ	120.250	-	120.250	-	ΕΛΛΑΔΑ	65%
ΜΑΣΤΙΗΑ DAMLA SAKIZ ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC. A.Ş.	14.968	8.586	6.382	8.586	ΤΟΥΡΚΙΑ	25%
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΑΣΤΙΧΑΣ	72.000	69.052	2.948	69.052	ΕΛΛΑΔΑ	36%
ΣΥΝΟΛΟ	207.218	77.638	129.580	77.639		

(Ποσά σε Ευρώ)

Κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε εδώ τα εξής:

Επειδή η εταιρεία εμφανίζει συμμετοχές μόνο σε συγγενείς εταιρείες και θυγατρική με ασήμαντη κίνηση και αρνητικά ίδια κεφάλαια, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. οι Οικονομικές της Καταστάσεις είναι αυτές στις οποίες οι συγγενείς εταιρείες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και ως εκ τούτου η εταιρεία δεν συντάζει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

3.4 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νόμιμο δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις προκύπτουν από την διαφορά λογιστικής και φορολογικής βάσης στα ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Τα συμψηφισμένα ποσά έχουν ως εξής:

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	(262.128)	(249.198)
Χρέωση κατάστασης αποτελεσμάτων	4.525	(12.930)
Χρεώσεις στην χρήση	10.097	-
Χρεώσεις στην καθαρή θέση	40.387	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	<u>(207.120)</u>	<u>(262.128)</u>

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα έχει ορισθεί στο 29% για το έτος 2018, αλλά με βάση το άρθρο 23 του νόμου 4579/2018, σταδιακά θα μειώνεται κατά 1% ετησίως έως ότου φτάσει στο 25% το έτος 2022. Από την επαναεπιμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος συνολικού ποσού € 55.008 εκ των οποίων ποσό € 14.622 βάρυνε την κατάσταση αποτελεσμάτων και ποσό € 40.387 μεταφέρθηκε απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

3.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Δοσμένες εγγυήσεις για		
Εγγυήσεις μισθώσεως καταστημάτων	35.975	35.975
Λειτουργική Χρηματική Εγγύηση Παντοπωλείου	25.625	25.000
Εγγυήσεις αυτοκινήτων	8.285	8.136
Εγγυήσεις ΔΕΗ	5.730	5.730
Εγγυηση ΔΕΥΑ	<u>171</u>	<u>171</u>
	<u>75.785</u>	<u>75.011</u>

3.6 Αποθέματα

Τα αποθέματα της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Εμπορεύματα	1.420.378	1.390.053
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	85.267	102.610
Α΄ & Β΄ Υλες – Υλικά συσκευασίας	322.214	298.538
Αναλώσιμα υλικά	<u>109.258</u>	<u>91.514</u>
Σύνολο	<u>1.937.117</u>	<u>1.882.714</u>

(Ποσά σε Ευρώ)

3.7 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Απαιτήσεις από Πελάτες	3.021.557	2.985.955
Επιταγές Εισπρακτές	828.141	817.763
<u>Μείον: Προβλέψεις απομείωσης</u>	<u>(574.674)</u>	<u>(480.633)</u>
Σύνολο	<u>3.275.024</u>	<u>3.323.085</u>

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τους πελάτες, καθώς η εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών και ο πιστωτικός κίνδυνος διασπείρεται.

Στη χρήση 2018 για τον προσδιορισμό της απομείωσης των απαιτήσεων εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9.

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΛΠ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεών του.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, η εταιρεία διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση της εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο.

	Μικτό ποσό απαιτήσεων	Πρόβλεψη	Καθαρό ποσό απαιτήσεων	Ποσοστό Πρόβλεψης
Ενήμερα (έως 120 ημέρες)	3.198.594,14	(2.503)	3.196.090,74	0,08%
Καθυστερημένα από 121 έως 240 ημέρες	7.303,71	(22)	7.281,80	0,30%
Καθυστερημένα από 241 έως 360 ημέρες	21.254,40	(128)	21.126,87	0,60%
Καθυστερημένα μεγαλύτερο από 360 ημέρες	622.545,91	(572.021)	50.524,89	91,88%
Σύνολο	3.849.698	(574.674)	3.275.024	14,93%

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση απαιτήσεων έχει ως εξής:

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υπόλοιπο κατά την έναρξη της χρήσεως	(480.633)	(426.791)
Μεταβολή λογιστικής πολιτικής (I.F.R.S. 9)	(22.906)	
Τακτοποίηση λογ. προβλεψεων επισφαλών απαιτήσεων	(34.444)	
Σχηματισθείσες προβλέψεις απομείωσης χρήσεως	(36.902)	(53.841)
Διαγραφείσες στη χρήση επισφαλείς απαιτήσεις	211	-
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως	<u>(574.674)</u>	<u>(480.633)</u>

3.8 Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

Δεν υφίσταται.

(Ποσά σε Ευρώ)

3.9 Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο (επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων, ΟΑΕΔ, κλπ)	256.653	233.369
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο (Φ.Π.Α)	107.565	127.946
Χρεώστες διάφοροι	65.767	191.751
Παρακρατημένοι-προκαταβλημένοι φόροι	69.466	218
Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων	284.166	104.027
Χρηματική διευκόλυνση προσωπικού	21.726	22.921
Έξοδα επόμενων χρήσεων	28.449	26.151
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	-	1.660
Σύνολο	<u>833.792</u>	<u>708.041</u>

3.10 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Διαθέσιμα στο ταμείο	37.569	55.401
Καταθέσεις όψεως	968.152	1.117.850
Καταθέσεις όψεως σε ΞΝ	4.665	4.448
Σύνολο	<u>1.010.386</u>	<u>1.177.700</u>

3.11 Μετοχικό κεφάλαιο - Υπέρ το άρτιο

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>Αριθμός μετοχών</u>	<u>Μετοχικό Κεφάλαιο</u>	<u>Υπέρ το άρτιο</u>	<u>Σύνολο</u>
1 Ιανουαρίου 2017	7.300.000	3.650.000	1.423.654	5.073.654
31 Δεκεμβρίου 2017	<u>7.300.000</u>	<u>3.650.000</u>	<u>1.423.654</u>	<u>5.073.654</u>
1 Ιανουαρίου 2018	7.300.000	3.650.000	1.423.654	5.073.654
31 Δεκεμβρίου 2018	<u>7.300.000</u>	<u>3.650.000</u>	<u>1.423.654</u>	<u>5.073.654</u>

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 3.650.000,00 €, διαιρούμενο σε 7.300.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50 € εκάστη.

3.12 Λοιπά αποθεματικά

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>Τακτικό αποθεματικό</u>
1 Ιανουαρίου 2017	18.579
31 Δεκεμβρίου 2017	<u>18.579</u>

(Ποσά σε Ευρώ)

1 Ιανουαρίου 2018	18.579
31 Δεκεμβρίου 2018	<u>18.579</u>

3.12.1 Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (leasing)

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Όλες οι τρέχουσες μισθώσεις της εταιρείας είναι λειτουργικές.

3.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι είναι δικαιούχοι αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης το ύψος της οποίας σχετίζεται με τις αποδοχές των εργαζομένων, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται με αιτία, δε δικαιούνται αποζημίωσης. Η οφειλόμενη αποζημίωση, σε περίπτωση συνταξιοδότησης, είναι ίση με 40% του ποσού που θα πληρωνόταν σε περίπτωση απόλυσης. Η πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19 (μέθοδος της προβεβλημένης πιστούμενης μονάδας) και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη.

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	41.529	36.592
Σύνολο	<u>41.529</u>	<u>36.592</u>
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	4.937	4.937
Σύνολο	<u>4.937</u>	<u>4.937</u>
Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον ισολογισμό είναι τα παρακάτω:		
	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Παρούσα αξία μη χρημ/τούμενων υποχρεώσεων	36.592	31.655
Μη καταχωρηθέντα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	-	-
	<u>36.592</u>	<u>31.655</u>
Υποχρέωση στον ισολογισμό	<u>36.592</u>	<u>31.655</u>
Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:		
	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4.937	4.937
Χρηματοοικονομικό κόστος	-	-
Μη καταχωρηθέντα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	-	-
Επίδραση περικοπών/διακανονισμού /τερματικών παροχών	-	-
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζόμενους	<u>4.937</u>	<u>4.937</u>
Μεταβολή της υποχρέωσης στον ισολογισμό:		
	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υπόλοιπο έναρξης	41.529	36.592
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	4.937	4.937
Υπόλοιπο τέλους	<u>46.466</u>	<u>41.529</u>
Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,70%	3,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,00%	0,00%

(Ποσά σε Ευρώ)

Με βάση το νέο IAS 19 το οποίο εφαρμόζεται από 1.1.2013, το σύνολο της αναλογιστικής ζημίας /κέρδους (UAL/G) που προκύπτει, θα πρέπει να αναγνωρίζεται άμεσα σε ξεχωριστό λογαριασμό στη κατάσταση συνολικών εσόδων με άμεσο επηρεασμό της καθαρής θέσης.

Για την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της Προβλεπόμενης Πιστούμενης Μονάδος (Projected Unit Credit Method) (ΔΛΠ 19. rev.2011 § 57 (a) και 67) και το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των παρούσων αξιών των συνταξιοδοτικών και εφάπαξ παροχών (δηλ. το Προεξοφλητικό Επιτόκιο), αντανακλά το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα καταβολής των παροχών και προσδιορίστηκε με σημείο αναφοράς την καμπύλη των επιτοκίων των Ευρωπαϊκών ομολόγων, όπως αυτά παρατίθενται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά την ημερομηνία αποτίμησης καθώς και το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα καταβολής των παροχών, με μέσο σταθμικό επιτόκιο, το οποίο ανέρχεται σε 3,7 % (μέση σταθμική διάρκεια: 26,44).

3.14 Επιχορηγήσεις

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υπόλοιπο έναρξης χρήσεως	505.713	542.368
Μεταφορά στα αποτελέσματα	<u>(38.746)</u>	<u>(36.655)</u>
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	<u>466.967</u>	<u>505.713</u>

α). Με την Αριθμ. Πρωτ. 20581/20118/Π12/4/00052Ε/Ν.3299/04 απόφαση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου /Γενική Διεύθυνση/ Διεύθυνση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης /Ιδιωτικές Επενδύσεις/ Τομέας: Δευτερογενής έγινε υπαγωγή της εταιρείας στις διατάξεις του Ν. 3299/2004, για την ενίσχυση επενδυτικού σχεδίου της, με το κίνητρο της επιχορήγησης ποσού € 403.975,60, ήτοι ποσοστού 54,90% που αναφέρεται στην ίδρυση βιοτεχνίας παραγωγής ζαχαρωδών προϊόντων μαστίχας συνολικής δαπάνης € 735.864,71. Με την Αριθμ. Πρωτ.23468/20118/Π12/4/00052Ε/Ν.3299/04 απόφαση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου /Γενική Διεύθυνση/ Διεύθυνση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης /Ιδιωτικές Επενδύσεις/ Τομέας: Οικονομικού Ελέγχου «Περί ολοκλήρωσης της επένδυσης και πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της εταιρείας και οριστικοποίηση τους κόστους αυτής», οριστικοποιήθηκε το συνολικό κόστος της επένδυσης στο ποσό των € 846.244,41 επιχορηγούμενο σε ποσοστό 54,83% στο ποσό των € 463.984,42. Η αρχική έγκριση κατά την υπαγωγή και η τελική αναλύονται ως εξής:

<u>Κατηγορία Επιχορηγούμενης Δαπάνης</u>	<u>Ποσό δαπάνης €</u>	
	<u>Τελική έγκριση</u>	<u>Αρχική έγκριση</u>
1. Ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων συνολ. 768,46 τ.μ. Ημιυπαίθριοι χώροι 106,79 τ.μ. Μηχανοστάσιο από σκυρόδεμα 101,48 τ.μ. Μεταλλικό κτίριο 560,19 τ.μ.	386.530	309.288
2. Μηχανολογικός εξοπλισμός	278.750	274.570
3. Ειδικές εγκαταστάσεις	56.806	46.000
4. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	47.308	38.000
5. Συνδέσεις με δίκτυα και έργα υποδομής	-	6.771
6. Λοιπός εξοπλισμός	47.851	46.236
7. Αμοιβές μελετών	<u>29.000</u>	<u>15.000</u>
Συνολικό κόστος Επενδυτικού Σχεδίου	<u>846.244</u>	<u>735.865</u>

β). Με την αριθμ. Πρωτ. 24610/Π12/25/00079/Ε/365333/ν.3299/04/3.9.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εγκρίθηκε η υπαγωγή στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 επένδυσης της εταιρείας που αναφέρεται στην επέκταση παραγωγικής μονάδας για παραγωγή νέων προϊόντων, με την ανέγερση διόροφου μεταλλικού κτιρίου εφαιπτόμενου στην ήδη υπάρχουσα κατασκευή, προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, στη θέση Σελέπερος του Δ/Δ

(Ποσά σε Ευρώ)

Καλλιμασιάς του Δήμου Χίου Ν. Χίου, συνολικού κόστους € 1.104.067,99, με ποσοστό επιχορήγησης 41% επί του συνολικού κόστους δηλαδή στο ποσό € 452.667,88. Η ίδια συμμετοχή ορίστηκε στο ποσό των € 651.400,11 που αποτελεί το 59% επί του συνολικού κόστους της επένδυσης. Το είδος των ενισχυόμενων δαπανών αναλύεται ως εξής:

Κατηγορία Επιχορηγούμενης Δαπάνης	Εγκριθέν ποσό δαπάνης €
1. Ανέγερση διόροφου μεταλλικού κτιρίου επιφανείας 432,00 τ.μ.	298.080
2. Τεχνικά Έργα (Έργα υποδομής και έργα διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου)	158.250
3. Μηχανήματα- Λοιπός Μηχανολογικός εξοπλισμός	458.574
4. Τεχνικές (ειδικές εγκαταστάσεις)	147.770
5. Λοιπός εξοπλισμός	25.894
7. Δαπάνες μελετών -Αμοιβές συμβούλων	15.500
Συνολικό Κόστος Επένδυσης	<u>1.104.068</u>

3.15 Προβλέψεις

Η κίνηση του λογαριασμού των προβλέψεων αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	Προβλέψεις για φόρους
1 Ιανουαρίου 2017	<u>20.000</u>
31 Δεκεμβρίου 2017	<u>20.000</u>
1 Ιανουαρίου 2018	<u>20.000</u>
31 Δεκεμβρίου 2018	<u>-</u>

Η πρόβλεψη για φόρους αφορούσε την κάλυψη για ενδεχόμενες διαφορές φόρου, που μπορεί να προέκυπταν από μελλοντικό φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008-2010. Οι ως άνω χρήσεις παραγράφηκαν και έγινε αναστροφή της πρόβλεψης.

3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Προμηθευτές εσωτερικού	2.075.539	2.037.557
Προμηθευτές εξωτερικού	(216.143)	(82.958)
Επιταγές πληρωτέες	<u>2.348.749</u>	<u>2.223.348</u>
Σύνολο	<u>4.208.145</u>	<u>4.177.947</u>

3.17 Δανεισμός

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Τραπεζικός δανεισμός	<u>229.596</u>	<u>229.654</u>
Σύνολο δανείων	<u>229.596</u>	<u>229.654</u>

(Ποσά σε Ευρώ)

3.18 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Προκαταβολές πελατών	31.759	23.815
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	29.778	24.682
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	35.782	34.807
Υποχρεώσεις σε φόρους	24.467	20.843
Φόρος εισοδήματος	84.532	69.390
Δεδουλευμένα έξοδα	15.323	2.000
Πιστωτές διάφοροι	-	-
Σύνολο	<u>221.641</u>	<u>175.537</u>

3.19 Πωλήσεις

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Πωλήσεις εμπορευμάτων	8.417.118	9.387.079
Πωλήσεις προϊόντων	598.798	566.399
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων & άχρηστου υλικού	10.328	6.069
Πωλήσεις υπηρεσιών	122.165	269.997
Σύνολο	<u>9.148.410</u>	<u>10.229.545</u>

3.20 Έξοδα ανά κατηγορία

Έξοδα ανά κατηγορία

		<u>1/1/2018 έως 31/12/2018</u>			
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>Σημ</u>	<u>Κόστος</u> <u>Πωληθέντων</u>	<u>Έξοδα</u> <u>διάθεσης</u>	<u>Έξοδα</u> <u>διοίκησης</u>	<u>Σύνολο</u>
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.20	94.128	545.260	154.109	793.498
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο		6.351.984	-	-	6.351.984
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		30.240	394.640	86.392	511.272
Παροχές τρίτων		27.525	316.044	35.138	378.707
Φόροι τέλη		-	120.952	6.350	127.302
Διάφορα έξοδα		20.161	470.008	45.446	535.615
Τόκοι και συναφή έξοδα	3.21	-	-	-	-
Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων	3.1 & 3.2	120.458	31.801	14.033	166.291
Προβλέψεις εκμεταλέυσεως		-	36.902	12.558	49.459
Σύνολο		<u>6.644.497</u>	<u>1.915.606</u>	<u>354.026</u>	<u>8.914.129</u>

Έξοδα ανά κατηγορία

		<u>1/1/2017 έως 31/12/2017</u>			
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	<u>Σημ</u>	<u>Κόστος</u> <u>Πωληθέντων</u>	<u>Έξοδα</u> <u>διάθεσης</u>	<u>Έξοδα</u> <u>διοίκησης</u>	<u>Σύνολο</u>
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.20	70.095	625.312	85.454	780.860
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο		7.350.772	-	-	7.350.772
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		39.429	496.804	94.889	631.123
Παροχές τρίτων		31.010	301.342	27.865	360.217
Φόροι τέλη		5.062	96.631	6.300	107.993
Διάφορα έξοδα		19.999	416.298	38.694	474.992
Τόκοι και συναφή έξοδα	3.21	-	-	-	-
Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων	3.1 & 3.2	78.689	41.809	69.733	190.231
Προβλέψεις εκμεταλέυσεως		-	59.028	-	59.028
Σύνολο		<u>7.595.056</u>	<u>2.037.225</u>	<u>322.936</u>	<u>9.955.216</u>

(Ποσά σε Ευρώ)

3.21 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	1/1/2018 έως 31/12/2018	1/1/2017 έως 31/12/2017
Μισθοί και ημερομίσθια	598.782	584.550
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	150.448	147.430
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	44.267	48.881
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών σε εργαζόμενους	-	-
Σύνολο	793.498	780.860

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της Εταιρείας ανερχόταν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε 45 άτομα και κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 σε 42 άτομα.

3.22 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	1/1/2018 έως 31/12/2018	1/1/2017 έως 31/12/2017
Επιδότησεις (ΟΑΕΔ, δανείων παραμεθορίου, κ.λπ)	23.284	-
Εσοδα από παρεπόμενες εργασίες	-	443
Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις	39.804	36.655
Συναλλαγματικές διαφορές	841	(1.312)
Αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	20.211	-
Λοιπές έκτακτες ζημιές	(273)	(41)
Ζημιές από καταστροφή ακατάλληλων αποθεμάτων	-	-
Λοιπά έσοδα / (έξοδα)	7.634	1.891
	91.502	37.636

3.23 Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	1/1/2018 έως 31/12/2018	1/1/2017 έως 31/12/2017
Έξοδα τόκων		
- Τραπεζικά δάνεια	(23.568)	(23.616)
- Λοιπά έξοδα τραπεζών	(17.597)	(18.480)
Έσοδα τόκων		
Πιστωτικοί τόκοι	745	806
Κέρδη πώληση χρεογράφων	-	13.189
	(40.419)	(28.101)

3.24 Φόρος Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος χρήσεων 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε Ευρώ</i>	1/1/2018 έως 31/12/2018	1/1/2017 έως 31/12/2017
Φόρος εισοδήματος	84.532	69.390
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(4.525)	12.930
Σύνολο	80.007	82.320

Ο φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε προς 29% επί του φορολογικού κέρδους της χρήσεως.

(Ποσά σε Ευρώ)

3.25 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της εταιρείας, με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στη διάρκεια της χρήσεως εξαιρουμένων των τυχόν κατεχόμενων ίδιων μετοχών.

Ποσά σε Ευρώ	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	<u>205.356</u>	<u>201.543</u>
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	<u>7.300.000</u>	<u>7.300.000</u>
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)	<u><u>0,0281</u></u>	<u><u>0,0276</u></u>

4. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ποσά σε Ευρώ	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Υποχρεώσεις		
Εγγυητικές Επιστολές για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων	<u>265.106</u>	<u>265.106</u>

- Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρείας.

5. Πληροφόρηση κατά τομέα

Κατά την 31/12/2018 η εταιρεία δραστηριοποιείται στην εμπορία (χονδρικής και λιανικής) προϊόντων μαστίχας, λοιπών προϊόντων και παροχής υπηρεσιών και συνεπώς το κύριο ενδιαφέρον χρηματοοικονομικής πληροφόρησης επικεντρώνεται στον τρόπο πώλησης (χονδρικής - λιανικής) και στη γεωγραφική κατανομή της δραστηριότητας της εταιρείας. Οι γεωγραφικοί τομείς της εταιρείας λειτουργούν σε δύο κυρίως γεωγραφικές περιοχές (Ελλάδα και Λοιπές Χώρες) και διευθύνονται από την έδρα της εταιρείας. Η κύρια χώρα δραστηριότητας της εταιρείας είναι η Ελλάδα. Τα αποτελέσματα των τομέων αυτών κατά τις περιόδους που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

A. ΧΟΝΔΡΙΚΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Περίοδος από 1/1 – 31/12	<u>31/12/2018</u>			<u>31/12/2017</u>		
	<u>ΧΟΝΔΡΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ</u>	<u>ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>ΧΟΝΔΡΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ</u>	<u>ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>
Πωλήσεις εμπορευμάτων-προϊόντων	7.121.561	1.904.684	9.026.245	8.132.288	1.827.260	9.959.548
Πωλήσεις υπηρεσιών	118.363	3.802	122.165	266.612	3.385	269.997
Σύνολο πωλήσεων	<u>7.239.924</u>	<u>1.908.486</u>	<u>9.148.410</u>	<u>8.398.900</u>	<u>1.830.645</u>	<u>10.229.545</u>
Κόστος πωληθέντων			<u>(6.644.497)</u>			<u>(7.595.056)</u>
Μικτό κέρδος			<u>2.503.913</u>			<u>2.634.489</u>
Έξοδα διάθεσης			(1.915.606)			(2.037.225)
Έξοδα διοίκησης			(354.026)			(322.936)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)			91.502			37.636
Λειτουργικό κέρδος			<u>325.783</u>			<u>311.964</u>
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)			(40.419)			(28.101)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων			<u>285.363</u>			<u>283.863</u>
Φόρος εισοδήματος			(80.007)			(82.320)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους			<u><u>205.356</u></u>			<u><u>201.543</u></u>

(Ποσά σε Ευρώ)

Β. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Περίοδος από 1/1 – 31/12	31/12/2018			31/12/2017		
	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Πωλήσεις εμπορευμάτων	7.463.580	953.538	8.417.118	7.169.238	2.217.841	9.387.079
Πωλήσεις προϊόντων	524.114	74.684	598.798	509.718	56.681	566.399
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων & άχρηστου υλικού	10.142	187	10.329	462	5.607	6.069
Πωλήσεις υπηρεσιών	97.283	24.882	122.165	239.142	30.856	269.998
Σύνολο πωλήσεων	8.095.119	1.053.291	9.148.410	7.918.560	2.310.985	10.229.545
Κόστος πωληθέντων			(6.644.497)			(7.595.056)
Μικτό κέρδος			2.503.913			2.634.489
Έξοδα διάθεσης			(1.915.606)			(2.037.225)
Έξοδα διοίκησης			(354.026)			(322.936)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)			91.502			37.636
Λειτουργικό κέρδος			325.783			311.964
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)			(40.419)			(28.101)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων			285.363			283.863
Φόρος εισοδήματος			(80.007)			(82.320)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους			205.356			201.543

Το σύνολο ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και οι επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια που αφορούν τις πωλήσεις ήταν τα ακόλουθα:

Ποσά σε Ευρώ	<u>1/1- 31/12/2018</u>	<u>1/1- 31/12/2017</u>
Ενεργητικό	9.939.962	9.749.698
Υποχρεώσεις	5.379.936	5.412.508
Ίδια κεφάλαια	4.560.026	4.337.190
Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια (Σημειώσεις 3.1 και 3.2)	<u>501.779</u>	<u>259.439</u>

6. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>
i) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	71.388	122.291
ii) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	37.506	-
iii) Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	100.185	233.285
iv) Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη	42.844	-
v) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	61.700	60.600
vi) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-
vii) Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	10.405	13.843

Συναλλαγές με Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου

	<u>1/1-31/12/2018</u>	<u>1/1-31/12/2017</u>
i) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	74.662	200.274
ii) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	4.857.365	6.235.732
iii) Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	-	-
iv) Υποχρεώσεις σε συνδεδεμένα μέρη	3.412.224	3.540.245

7. Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις από 2014 έως και 2018. Για τις χρήσεις 2014 έως και 2017, η εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Για τη χρήση 2018 ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018.

- Οι αμοιβές των ελεγκτών για τον έλεγχο της χρήσης 2018 ανήλθαν σε ποσό € 18.000,00.
- Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της (η Εταιρεία δεν διαθέτει ιδιόκτητα ακίνητα).

8. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

- Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31/12/2018, που να επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

Χίος, 19 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΑΓΚΑΣ
Α.Τ. ΑΒ 651187

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΑΝΔΑΛΑΣ
Α.Τ. ΑΗ 933710

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΑΔΗΣ
Α.Τ. ΑΒ 651199
Αρ. Αδείας 15120 - Α' ΤΑΞΗΣ

ΕΛΠΙΔΑ Ι. ΚΡΟΜΜΥΔΑ
Α.Τ. ΑΖ 934961